

Biuletyn Europejski

nr 18 | grudzień 2008





Biuletyn Europejski Newsletter Pośła do Parlamentu Europejskiego Bogusława Sonika

Redakcja:

Biuro Pośła do Parlamentu Europejskiego Bogusława Sonika

ul. Kanonicza 12/1, 31-002 Kraków

tel.: +48 12 290 69 34 e-mail: redakcja@boguslawsonik.pl

Projekt graficzny: Tomasz Budzryń, e-mail: tomasz.budzyn@gmail.com

W numerze:

- str. 3 **Co nam dała francuska prezydencja w UE?**
O bilansie prezydencji francuskiej i zadaniach prezydencji czeskiej
- str. 5 **Podsumowanie**
Bogusław Sonik podsumowuje prezydencję francuską
- str. 6 **Europejskie wyzwania na rok 2009**
Z jakimi problemami przyjdzie się zmierzyć Unii?
- str. 8 **Małopolska**
Gmina Łapanów w Unii Europejskiej
Świętokrzyskie
Świętokrzyskie coraz zdrowsze
Tradycyjne potrawy województwa
- str. 10 **Zabiegać o dobro, któremu na imię Polska**
Rozmowa z Ks. Kardynałem Stanisławem Dziwiszem,
Metropolitą Krakowskim
- str. 12 **Okrągła rocznica powstania Parlamentu Europejskiego**
12 kwietnia 2008 r. Parlament Europejski uroczystą sesją plenarną zainaugurował obchody 50. rocznicy swego powstania.
- str. 14,15 **Bruksela on-line**
Chrońmy pszczoły; Europejski konkurs dla młodzieży;
48 godzin tygodniowo w pracy; Sesja plenarna 17 - 20 listopada

Krótką ocena Prezydencji Francuskiej

Wraz z końcem roku 2008 dobiega kresu czas, w którym Unii Europejskiej przewodniczy Francja. Priorytety wyznaczone przez Francję na okres ostatnich 6 miesięcy dotyczyły kilku istotnych kwestii. Francuska prezydencja, starając się wyjść naprzeciw głównym troskom obywateli, wyznaczyła sobie cztery zasadnicze priorytety, którymi są: energia i klimat, kwestie migracji ludności, rolnictwo oraz bezpieczeństwo i obronność. Prócz tych czterech głównych kierunków, zamierzała oczywiście poczynić postępy we wszystkich istotnych sektorach działania Unii, takich jak dziedzina gospodarcza, finansowa, społeczna i kulturalna.



Czy zamierzone cele zostały osiągnięte? Jeśli tak, to w jakiej mierze? Czy prezydencję możemy uważać za udaną?

Francuska prezydencja miała ambicję doprowadzenia do **umowy politycznej obejmującej dziedzinę klimatu i energii**. Są to kluczowe elementy wizji Europy jako kontynentu dającego przykład całemu światu, pozwalające wzmocnić jej rolę siły napędowej w międzynarodowych negocjacjach na temat klimatu. Pakiet klimatyczno-energetyczny, który ma zapewnić,

że do 2020 roku UE zmniejszy emisję CO₂ o 20%, ma być przedmiotem porozumienia 27 unijnych państw i Parlamentu Europejskiego jeszcze do końca tego roku. Wzbudza jednak wiele kontrowersji, np. Polska, z gospodarką w 94 proc. opartą na węglu, argumentuje, że realizacja ambitnych zobowiązań UE do redukcji emisji CO₂ grozi drastyczną podwyżką cen prądu.

Ministrowie spraw wewnętrznych państw Unii Europejskiej zaakceptowali treść **„Europejskiego paktu w sprawie imigracji i azylu”**, który uroczystie został przyjęty na szczycie 15 października przez przywódców państw UE. „Europejski pakt w sprawie imigracji i azylu” – pomysł prezydenta Francji i byłego ministra spraw wewnętrznych Nicolasa Sarkozy’ego – to jeden z priorytetów francuskiego przewodnictwa w UE. Pakt ma pomóc w promowaniu legalnej imigracji oraz walce z imigracją nielegalną.

Bezpieczeństwo importowanej żywności i **dostosowanie wspólnej polityki rolnej (WPR)**, tzw. ocena funkcjonowania, to dwa z najważniejszych dla francuskiej prezydencji UE zagadnień z zakresu rolnictwa. Rada poprosiła Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) o opinię w sprawie oceny funkcjonowania WPR. Celem francuskiej prezydencji jest osiągnięcie porozumienia w tej sprawie na listopadowym posiedzeniu Rady Ministrów ds. Rolnictwa. Faktem jest, że zróżnicowane opinie członków odzwierciedlają różnice zdań pomiędzy rządami 27 państw członkowskich oraz na łonie Parlamentu Europejskiego, przez co o porozumieniu nie jest łatwo.

Nicolas Sarkozy poruszając kwestię obronności zapytał: „Jak Europa ma stać się potęgą polityczną, jeśli nie będzie w stanie

się bronić?”. **Pomysł stworzenia euroarmii**, został poparty między innym przez Wielką Brytanię. Sarkozy ogłosił, że francuska armia po ponad 40 latach powraca pod skrzydła natowskiego dowództwa.

Niewątpliwie czas prezydencji Francji przypadł na gorący okres wydarzeń światowych. Wojna w Gruzji zmusiła Sarkozy'ego do szybkiej reakcji i pośredniczenia w działaniach pokojowych. Światowy kryzys finansowy przysporzył pracy, a walka z nim odciągnęła od realizacji wyznaczonych priorytetów. Jednym ze sposobów zapobiegania kryzysom w przyszłości jest, zdaniem prezydenta Francji, przebudowa światowego systemu finansowego. Za osobisty sukces Sarkozy'ego należy uznać **przyjęcie projektu Unii Śródziemnomorskiej**, której głównym celem będzie wzmocnienie współpracy między państwami regionu śródziemnomorskiego a członkami UE.

Pierwszego stycznia 2009 roku prezydencję w UE przejmują Czechy. „Europa bez przeszkód i barier” – to motto nadchodzącej prezydencji. Czechy obejmują prezydencję jako drugi kraj (pierwsza była Słowenia) spośród tzw. nowych państw członkowskich. Klip reklamowy czechkiej prezydencji pokazują znanych Czechów, a jego motywem przewodnim jest kostka cukru, wymyślona właśnie w kraju naszych południowych sąsiadów. Premier Miroslav Topolánek przedstawił następujące **priorytety czechkiej prezydencji**: proces ratyfikacji i wejścia w życie Traktatu Lizbońskiego, bezpieczeństwo energetyczne i rozmowy z Rosją, reforma unijnego budżetu oraz zwiększenie mobilności na rynku pracy, a także stabilizacja Bałkanów. Wiceminister ds. europejskich, Marek Mora, dodał: „Na pierwszym miejscu jest współpraca transatlantycka – chcielibyśmy w szczególności wzmocnić stosunki UE z USA. Na drugim miejscu są Bałkany Zachodnie, potem Europa Wschodnia. Chcielibyśmy poświęcić więcej uwagi polityce sąsiedztwa, z naciskiem na stosunki UE z Rosją i Ukrainą”.

Cytat

Vaclav Klaus

Prezydent Republiki Czeskiej

„Uważam, że ludzie w państwach europejskich przeceniają znaczenie prezydencji unijnej. Jeśli weźmiemy pod uwagę znaczenie prezydencji dużych państw członkowskich, takich jak na przykład Niemcy i porównamy to z prezydencją małych państw członkowskich – jak na przykład Słowenii na początku tego roku – to zauważymy, że różnice są wyraźne. Niestety, obawiam się, że Czechy nie doprowadzą w czasie swojej prezydencji do żadnej rewolucji w Unii Europejskiej. Żałuję, gdyż uważam, że w Unii przydałaby się taka rewolucja – rewolucja aksamitna. (...) Chodzi o to, by wprowadzić więcej demokracji.”

Vaclav Klaus

– To skandal – skomentował krótko Vaclav Havel, poprzednik Klausu w prezydenckim fotelu – Eurosceptyczne nastawienie Vaclava Klausu dobrze jest znane w Europie. Uważa on, że czechka prezydencja będzie pozbawiona znaczenia, gdyż Europą rządzą cztery duże państwa: Niemcy, Francja, Wielka Brytania i Włochy. Twierdzi, że pod tym względem niewiele się zmieniło od układu monachijskiego w 1938 r.”

Podsumowanie

Dobiegający końca rok zawsze skłania do podsumowań, a dodatkowym powodem by dokończyć bilansu jest fakt, że w Unii Europejskiej koniec roku oznacza także zmianę prezydencji.



Co dała Europejczykom kończąca się niebawem prezydencja francuska? Czy udało jej się wypełnić przedstawiony program, czy jej osiągnięcia okażą się trwałe? A może należy uznać, że okres francuskiego przewodnictwa nie przyniósł wspólnej Europie zbyt wiele?

Prezydencja francuska rozpoczęła się w trudnym momencie – podstawowym problemem, z jakim musiała się zmierzyć, była niezgoda Irlandii na przyjęcie traktatu lizbońskiego. Ten problem nadal nie został rozwiązany. Co więcej – irlandzkie „nie” dla traktatu z Lizbony przekreśliło ambitne plany prezydenta Sarkozy’ego, który zamierzał

wytyczyć kierunek rozwoju Unii, wskazywać kandydatów na najwyższe unijne stanowiska i budować wspólną politykę obronną.

Z czasem pojawiały się kolejne trudności. Najpierw wojna w Gruzji zmusiła Unię Europejską do nadzwyczajnej aktywności poza swoimi granicami, a prezydentowi Sarkozy’emu narzuciła rolę pośrednika w procesie pokojowym. Następnie solidarne wystąpienie krajów Europy Środkowo-Wschodniej na październikowym szczycie państw UE postawiło pod znakiem zapytania przyjęcie pakietu klimatyczno-energetycznego, którego zaakceptowanie do końca 2008 roku prezydencja francuska stawia sobie za cel. Do tych wszystkich problemów dołączył jeszcze kryzys finansowy, który również wymagał odpowiedniej reakcji, a poza tym zniechęca państwa Unii do wdrażania kosztownego pakietu klimatyczno-energetycznego.

Jeśli chodzi o sukcesy prezydencji francuskiej to jednym z nich było przyjęcie projektu Unii Śródziemnomorskiej. Unia Śródziemnomorska rozciągająca się od Maroka po Turcję obejmuje 43 państwa i ma na celu wzmocnienie współpracy między państwami śródziemnomorskimi a członkami UE. Doprowadzenie do powstania Unii, która została oficjalnie powołana podczas szczytu przywódców 43 państw w Paryżu w dniach 13-14 lipca 2008 r., jest niewątpliwym osiągnięciem prezydencji francuskiej, która od początku kładła duży nacisk na realizację idei Unii dla Śródziemnomorza.

Europejskie wyzwania na rok 2009

Na ogół wyzwań, z jakimi będzie musiała zmierzyć się Unia Europejska w nadchodzącym roku składają się z jednej strony kwestie społeczno-gospodarcze, w tym także problemy z zakresu energetyki i ochrony środowiska naturalnego, z drugiej natomiast – szeroko rozumiane zmiany instytucjonalne w łonie samej Unii.

Znacząca część zagadnień z pierwszej grupy ujęta została w przyjętym niedawno przez Parlament Europejski projekcie budżetu, w którym szczególnie nacisk położono na **wzmocnienie trzech europejskich funduszy**: Funduszu Socjalnego, Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności. Dodatkowe środki, jakie zasila każdy z nich, mają pozwolić Polsce i innym państwom członkowskim spełniającym stosowne kryteria utrzymać kurs pozytywnych przemian społecznych i gospodarczych, pomimo trudnej sytuacji na światowych rynkach. Projekt budżetu pokazuje, że na rok 2009 przewidywana jest konieczność **intensyfikacji walki z bezrobociem**, m.in. poprzez finansowanie specjalistycznych kursów zawodowych czy wsparcie programów zakładających stworzenie nowych miejsc pracy w ramach Funduszu Socjalnego. Istotną będzie także **kontynuacja polityki niwelowania różnic** w poziomie rozwoju pomiędzy poszczególnymi państwami i regionami UE, wspomaganą odpowiednio przez Fundusze Rozwoju Regionalnego i Spójności. Ten ostatni fundusz ma dodatkowo dofinansować ogólnopństwowe

projekty z zakresu ochrony środowiska i zapobiegania zmianom klimatu.

Do wyzwań drugiego typu zaliczyć należy przede wszystkim **ratyfikację Traktatu Lizbońskiego** oraz **nadchodzące eurowybory**. Obie kwestie wydają się mieć fundamentalne znaczenie dla przyszłości Unii Europejskiej zarówno jako instytucji, jak i wspólnoty zamieszkujących Europę obywateli. Podpisany w grudniu 2007 roku Traktat ma doprowadzić do usprawnienia procedur podejmowania decyzji, czyniąc je równocześnie bardziej przejrzystymi. Jednak w głównej mierze ma on zagwarantować, aby owe decyzje zapadały w oparciu o bardziej demokratyczne reguły niż te, które ustanowiono Traktatem z Nicei. W tym zakresie proponowane zmiany dotyczą m.in. ponad dwukrotnego zwiększenia kompetencji legislacyjnych Parlamentu Europejskiego, przyznania grupom obywateli prawa do podejmowania inicjatyw prawodawczych czy możliwości rezygnacji przez poszczególne państwa z członkostwa w Unii Europejskiej. Aby zmiany te weszły w życie, Traktat z Lizbony musi zostać ratyfikowany przez wszystkie dwadzieścia siedem państw należących do UE. Chociaż większość z nich już dokonała, ratyfikacji istnieje uzasadniona obawa, że traktat jeszcze długo nie zostanie zatwierdzony. Stąd może się okazać, że planowane na czerwiec eurowybory odbędą się na starych, nicejskich zasadach, czego rezultatem będzie mniejsza ilość wybranych posłów.

Wyzwanie związane z wyborami do Parlamentu nie dotyczy wszakże tylko ilości eurodeputatów, którzy zasiądą w poselskich ławach, ale także spadającej frekwencji wyborczej. Jeśli sugerować się

statystykami wyborczymi od roku 1979, znaczącym problemem może okazać się przekonanie obywateli UE, że warto w tych wyborach oddać głos. Wielu z nich nie zdaje sobie w pełni sprawy z faktu, że decyzje podejmowane przy współudziale Parlamentu Europejskiego wyznaczają kierunki decyzji podejmowanych przez parlamenty państw członkowskich i że głosując decydują również o tym, jak w przyszłości będą kształtować się zmiany właśnie na poziomie państwowym. Dlatego też jednym z licznych zadań Unii Europejskiej w 2009 roku będzie nadal poszerzanie świadomości obywatelskiej.

SOS

Kraków

Wspierać rozwój, chronić dziedzictwo

Debata o cenie węgla

Bruksela, 3 grudnia

„Cena węgla – techniczne szczególności wielkiej politycznej odpowiedzialności” to tytuł debaty zorganizowanej 3 grudnia br. w Brukseli przez Bogusława Sonika i Jerzego Buzka, Posłów do Parlamentu Europejskiego.

Podczas dyskusji głos zabrali m.in.: prof. Dieter Helm z Uniwersytetu Oksfordzkiego, Jean Paul Bouttes ze Światowej Rady Biznesu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju oraz Avril Doyle, Posłanka do Parlamentu Europejskiego.

Dyskusja cieszyła się dużym zainteresowaniem, szczególnie ze strony polskich i zagranicznych mediów.

Modernizacyjnych ambicji miast historycznych, architektury dziedzictwa oraz francuskich doświadczeń i polskich problemów w dziedzinie ochrony zabytkowej substancji miejskiej dotyczyło seminarium „SOS Kraków. Wspierać rozwój, chronić dziedzictwo” zorganizowane **17 listopada 2008 r. w Krakowie** przez Sowiaryszenie Instytut Dziedzictwa.

„Konieczne jest tworzenie dużych planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględniających całe chronione układy urbanistyczne” – przekonywała **Dorota Gehin** z paryskiej École de Chaillot – uczelni kształcącej architektów dziedzictwa.

Zdaniem **Liliany Sonik**, prezes Instytutu Dziedzictwa, w Polsce istnieje zapotrzebowanie na architektów dziedzictwa – specjalistów z zakresu projektowania nowych i adaptacji starych budynków w obrębie zabytkowych przestrzeni. Tymczasem w naszym kraju nie istnieje nawet zawód architekta dziedzictwa.

„Najważniejsze jest poszerzenie stanu świadomości właścicieli i inwestorów. To jest niezbędne do rozpoznania wartości samego dziedzictwa” – podkreślił **Tomasz Merta**, wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego, generalny konserwator zabytków.

Gmina Łapanów w Unii Europejskiej

Członkostwo Polski w strukturach Unii Europejskiej rozpoczęte 1 maja 2004 r. dało lokalnym samorządom szansę na zdynamizowanie na niespotykaną dotąd skalę procesów rozwojowych.

Przyspieszaniu zmian w środowisku lokalnym miały służyć głównie środki finansowe oferowane przez UE w ramach funduszy strukturalnych. Sięgnięcie po te pieniądze, jak się okazało, nie było wcale prostym zadaniem. W największym stopniu z członkostwa Polski w UE skorzystały gminy najlepiej przygotowane.

Gmina Łapanów przygotowania do efektywnego wykorzystania funduszy UE rozpoczęła już na długo przed 1 maja 2004 r. wdrażając wiele projektów z funduszy przedakcesyjnych. Uczestnictwo w tych programach pozwoliło nabyć cenne umiejętności, które okazały się kluczowe dla osiągnięcia sukcesu w staraniach o środki finansowe po akcesji.

Od momentu akcesji do chwili obecnej Gminie Łapanów udało się pozyskać z budżetu UE łącznie 2 996 639,56 zł, z czego 358 766 zł w ramach SPO ROL, a 2 637 873,56 zł ze ZPORR. Oznacza to wykorzystanie środków na poziomie 410,50 zł w przeliczeniu na mieszkańca, co jest jednym z najlepszych wyników w województwie. Za te pieniądze udało się zbudować niemal 2 km dróg gminnych oraz zmodernizować kolejne 2,5 km. Wybudowano jeden nowy most, a kolejny poddano gruntownej modernizacji. Rozbudowie i modernizacji poddano również komunalną oczyszczalnię ścieków. Odnowiony

został centralny punkt gminy – rynek w Łapanowie, dzięki czemu wzrosła atrakcyjność turystyczna gminy. Dodatkowo pozyskano z budżetu państwa ponad 3,5 mln zł na remonty dróg i chodników. Wyremontowano 23 km dróg i 3 km chodników.

Wszystkie te działania sprawiły, że Gmina Łapanów stała się bardziej przyjaznym miejscem do zamieszkania i prowadzenia działalności. Efekty podjętych działań, wspartych finansowo z budżetu UE, są na tyle widoczne, że w ostatnim czasie zainteresowanie mieszkańców okolicznych gmin i miast osiedleniem się na terenie gminy Łapanów osiągnęło niespotykane dotąd rozmiary. Jest to najlepszym dowodem słuszności podjętych decyzji inwestycyjnych oraz zakończonych sukcesem starań o dofinansowanie z funduszy strukturalnych.



Gmina Łapanów leży w województwie małopolskim w powiecie bocheńskim. Liczy 7373 mieszkańców.

Praca nadesłana przez Jana Kuliga, Wójta Gminy Łapanów, na konkurs „Cudze chwalice, nasze poznajcie!” adresowany do urzędów gmin z Małopolski i Świętokrzyskiego.

Świętokrzyskie coraz zdrowsze

Z roku na rok poprawia się stan zdrowia mieszkańców województwa świętokrzyskiego – wynika z raportu Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Marszałkowskiego.

Co wpłynęło na zmniejszenie zachorowalności i liczby zgonów w województwie świętokrzyskim? Kilka czynników, wśród których najistotniejszym okazuje się coraz większa popularność profilaktyki zdrowotnej, realizacja programów szczepień ochronnych oraz ułatwienie dostępu do ambulatoryjnej opieki medycznej i leczenia specjalistycznego.

W województwie realizowane są programy profilaktyczne, opracowane na podstawie analizy wskaźników zachoro-

walności i najczęstszych przyczyn zgonów; programami tymi objęte są zwłaszcza grupy szczególnie narażone na zachorowania: dzieci i młodzież szkolna oraz przedstawiciele zawodów, stwarzających duże ryzyko wystąpienia chorób zawodowych.

Jednak pomimo niewątpliwych sukcesów w dziedzinie profilaktyki zdrowotnej, nadal zbyt wielu mieszkańców Świętokrzyskiego zapada na wirusowe zapalenie wątroby typu C, poważny problem stanowią też uzależnienia: nikotynizm, alkoholizm i narkomania, występujące zarówno wśród dorosłych, jak i w najmłodszym pokoleniu. Niepokojąco wzrasta również liczba mieszkańców Świętokrzyskiego leczonych w poradniach zdrowia psychicznego i odwykowych.

Tradycyjnie

Na Liście Produktów Tradycyjnych województwa świętokrzyskiego figuruje 17 potraw.

Ich pochodzenia w większości przypadków nie sposób ustalić, najstarsi mieszkańcy województwa dobrze pamiętają jednak ich poznany w dzieciństwie smak, a koneserzy regionalnej kuchni delektują się nimi również dziś.

Jakie potrawy goszczą zatem na tradycyjnym świętokrzyskim stole? Na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia – podobnie zresztą, jak na Święta Wielkanocne

– mieszkańcy Rakowa z pewnością przyrządzą „**dzionie**” – kiszkę pieczoną w jelicie wieprzowym lub wołowym. Z kolei specjalnością miejscowości Czermino jest **kugiel** – placek ziemniaczany z zapieczonymi w środku kawałkami mięsa. Również z ziemniaków, a także z boczku, cebuli i żurku przygotowuje się **zalewajkę świętokrzyską** – zupę, o której mawiano: „o zalewajko, potraw królowo, kto ciebie jada, ten czuje się zdrowo”.

Wśród tradycyjnych potraw województwa świętokrzyskiego nie brakuje oczywiście specjalów, które z powodzeniem można spożywać jako desery. Najbardziej charakterystyczne są wypiekane w Nowym Odrowążku pierniki z żytniej mąki, a także ser jableczny i konfitury z jarzębiny.

Zabiegać o dobro, któremu na imię Polska

Rozmowa z Księdzem Kardynałem
Stanisławem Dziwiszem, Metropolitą Krakowskim

Niedawno wszedł na ekrany kin film „Świadectwo” ukazujący współpracę i przyjaźń Księdza z Janem Pawłem II. Po śmierci Papieża jako najbliższy współpracownik stał się Ks. Kardynał jednym ze spadkobierców jego duchowego testamentu. W jaki sposób realizuje Ksiądz ten testament pracując w archidiecezji Krakowskiej?

Najistotniejszym przesłaniem jest promowanie człowieka. Głównym programem Jana Pawła II była troska o godność osoby ludzkiej. Dlatego dowartościowanie osoby, rodziny, w której się charakter osoby kształtuje, stanowi centrum mojej troski jako biskupa. W dalszym ciągu istnieje potrzeba by mówić za rodzinę i w jej imieniu, aby głos w jej obronie był słyszalny w każdym zakątku świata. Warto zwrócić uwagę, że z całokształtu społecznego nauczania Jana Pawła II da się wyróżnić kilka istotnych punktów, które wymagają dogłębnej refleksji. Są to – godność człowieka, wizja Bożego miłosierdzia, zasada międzyludzkiej solidarności, pozytywny opis wolnego rynku, czy wreszcie etyczne podstawy demokracji. W swoich wystąpieniach usiłuję zwracać uwagę na sygnalizowane problemy. Duchowe dziedzictwo Papieża – Polaka usiłuję upamiętnić w powstającym Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!” w Łagiewnikach. Ufam, że wszyscy ludzie dobrej woli włączą się w to dzieło.

W ostatnim czasie tygodnik „Newsweek” zamieścił obszerny artykuł dotyczący osoby Księdza Kardynała. Sondaż wykorzystywany w tym tekście pokazuje, że 65% społeczeństwa uznaje Księdza Kardynała za prawdziwego lidera polskiego Kościoła. Jak skomentowałby Ks. Kardynał tę informację? Co zdaniem Księdza Kardynała wpłynęło na taki wynik sondażu?



Nie komentuję tego typu sondaży, gdyż sondaże nie są imieniem Kościoła. Ze swej strony czynię to, co należy do moich obowiązków wypływających z powołania do bycia biskupem.

W maju mija 5 lat członkostwa Polski w UE. Jakie plusy i minusy polskiej przynależności do Unii dostrzega Ks. Kardynał?

Z punktu widzenia dobra wspólnego należało wejść w struktury Unii Europejskiej. Podkreślał to sam Sługa Boży Jan Paweł II. Ten cel został osiągnięty. Teraz – jak w każdej nowej wspólnocie – należy zabiegać o to, co jest rzeczywistym dobrem naszej Ojczyzny. Potrzeba rozeznawania dobra i zła obowiązuje także w Unii Europejskiej. Nikt za nas nie będzie toczył boju. Sami musimy o to zabiegać. Proszę pamiętać, że istnienie we wspólnocie Unii jest istotne, ale nie kosztem pozbywania się własnej tożsamości i własnej twarzy.

Co sądzi Ks. Kardynał o pracy polskich eurodeputowanych? Czy właściwie reprezentują Polskę w Parlamencie Europejskim?

Nie chciałbym oceniać pracy polskich eurodeputowanych. Z pewnością ci, którzy utożsamiają się z nauką Kościoła winni działać w jego duchu. Nie istnieje coś takiego, jak zawieszanie przekonań religijnych na czas podejmowania decyzji, wystąpień publicznych, czy sprawowania urzędów. Kto zawiesza swoje religijne przekonania na czas

sprawowania godności publicznych, ten automatycznie daje do zrozumienia, że religia, Kościół i Chrystus nie są dla niego przesłaniem wiodącym.

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia. Dla wielu z nas czas kojarzący się z miłością i dobrocią. Księżę Kardynał, wspomnienie których Świąt jest najmocniej zapisane w Księdza pamięci i godne przypomnienia?

Myślę, że każde święta Bożego Narodzenia są piękne dlatego, że są świętami życzliwości i miłości. Mają charakter rodzinny i uroczysty. Dla mnie osobiście żywym wspomnieniem są święta z 1981 roku, czyli czasu wprowadzenia stanu wojennego. Wówczas miłość przejawiała się w cierpieniu Jana Pawła II, moim i całego narodu polskiego.

Na koniec bardzo prosimy o świąteczne życzenia dla wszystkich czytelników.

Wszystkim czytelnikom „Biuletynu Europejskiego” życzę, aby orędownictwem miłości Bożonarodzeniowej było udziałem wszystkich. Być uczestnikiem orędownictwa miłości to w praktyce na forum europejskim zabiegać o dobro, któremu na imię Polska.

Życzenia

„Bóg się rodzi, moc truchleje, Pan niebiosów objawiony... Rokrocznie z nową mocą przemawiają do nas te słowa kołedy. Nappełniają nas radością i pokojem. Wam (...) moim rodakom w Kraju i za granicą życzę, aby święta Bożego Narodzenia były czasem odnowy wiary, wzrastania w miłości, budzenia nadziei. Niech pokój i radość betlejemskiej nocy zagospodzą na stałe w sercach wszystkich. Wesółch Świąt!” – życzył kilka lat temu Jan Paweł II Polakom.

Przytaczając słowa Papieża chcemy wprowadzić Państwa w niepowtarzalną atmosferę Świąt Bożego Narodzenia, które będziemy przeżywać już niebawem. Dobrych ludzi obok. Życzliwości, przyjaźni, miłości. Serca gorącego i otwartego na potrzeby bliźnich. Spokojnych i wesółch Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku 2009 życzy Redakcja.



50 lat Parlamentu Europejskiego

12 kwietnia 2008 r. Parlament Europejski uroczystą sesją plenarną zainauguował obchody 50. rocznicy swego powstania. W obradach wzięli udział m. in. byli przewodniczący Parlamentu, a aktualny przewodniczący – Hans-Gert Pöttering – przywołał słowa Jeana Moneta: „Nic nie jest możliwe bez ludzi, ale nic nie jest trwałe bez instytucji”. Poniżej przypominamy pokrótce historię jednej z najważniejszych instytucji unijnych.



19 marca 1958 roku odbyło się w Strasburgu pierwsze zebranie Europejskiego Zgromadzenia Parlamentarnego. Nazwę Parlament Europejski przyjęto cztery lata później. Początkowo Parlament był jedynie organem konsultacyjnym i nie dysponował niemal żadnymi prawami, jednak w swojej pięćdziesięcioletniej historii przeszedł wiele przeobrażeń i zyskał szereg uprawnień, sta-

jąc się organem legislacyjnym i budżetowym równym Radzie Unii Europejskiej.

W pierwszym zebraniu Zgromadzenia Parlamentarnego wzięli udział zaledwie 142 deputowanych, obrady prowadzone były w czterech oficjalnych językach. Początkowo członkowie wybierani byli przez parlamenty krajów członkowskich. Za moment przełomowy należy uznać rok 1979, kiedy to członków Parlamentu Europejskiego po raz pierwszy wybrano drogą wyborów bezpośrednich.

Kolejny ważny moment to wejście w życie Jednolitego Aktu Europejskiego w 1986 roku. Nie tylko zatwierdził on oficjalnie nazwę Parlament Europejski, ale także wzmocnił znacząco pozycję Parlamentu poprzez wprowadzenie wymogu zgody PE na część uchwał i postanowień Wspólnoty. Ustanowił również zasady współpracy Parlamentu z Radą Ministrów.

Przyjęcie Jednolitego Aktu Europejskiego dało początek głębszej integracji politycznej w latach dziewięćdziesiątych, której przejawem było przyjęcie traktatów z Maastricht i z Amsterdamu. Pierwszy z nich podpisano w roku 1992. Wzmocnił on rolę Parlamentu Europejskiego nadając mu prawo do zatwierdzania Komisji Europejskiej oraz powoływania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Podpisany w 1997 roku Traktat Amsterdamski był kolejnym krokiem do wzmocnienia pozycji Parlamentu Europejskiego, gdyż rozszerzał zakres wprowadzonej już w Traktacie z Maastricht procedury wspólnego decydowania, umożliwiając PE blokowanie propozycji legislacyjnych Komisji Europejskiej. Traktat Amsterdamski przyznawał rów-

niez Parlamentowi prawo głosu w sprawie wyboru kandydata na stanowisko przewodniczącego Komisji.

Kolejnym znaczącym etapem w historii Parlamentu Europejskiego było podpisanie w 2001 roku Traktatu Nicejskiego. Jego ustalenia doprowadziły do nowego podziału miejsc w PE pomiędzy kraje członkowskie, jak również do uproszczenia procedury współdecydowania.

Jako że do uprawnień Parlamentu Europejskiego należy również obrona praw człowieka, demokracji i wolności słowa, ważnym momentem w jego historii stało się ustanowienie w 1988 roku Nagrody Sacharowa. Jest ona wyróżnieniem dla osób lub instytucji szczególnie zasłużonych w walce z fanatyzmem, nietolerancją i prześladowaniem. Jej laureatami byli m.in. Nelson

Mandela, Ibrahim Rugova czy Aleksander Milinkiewicz, a wśród organizacji m.in. ONZ, Reporterzy Bez Granic czy Kobiety w Bieli.

Obecnie Parlament Europejski posiada 23 oficjalne języki i liczy 785 europarlamentarzystów, będących przedstawicielami ponad 150 partii politycznych. Są oni skupieni w siedmiu głównych frakcjach, spośród których najliczniejszą jest Europejska Partia Ludowa – Europejscy Demokraci.

Szeroki zakres kompetencji sprawia, że Parlament Europejski jest jedną z najważniejszych instytucji unijnych. W przypadku ratyfikowania przez wszystkie strony podpisanego w 2007 roku Traktatu Lizbońskiego dalszemu rozszerzeniu ulegną kompetencje PE w dziedzinie prawodawstwa unijnego, budżetu i umów międzynarodowych.

Wyjazd studyjny do Brukseli

Laureaci VIII edycji konkursu na najlepszy regionalny produkt żywnościowy „Nasze Kulinarne Dziedzictwo”, trzej finaliści konkursu na najlepszego sołtysa Małopolski, przedstawiciele Biura Regionu Małopolskiego Platformy Obywatelskiej, kilku kół PO z Krakowa i koła PO z Igołomi, a także Wójt Gminy Siepraw i młodzież z V LO w Krakowie wzięli udział w wyjeździe studyjnym do Brukseli, zorganizowanym przez Biuro Posła Bogusława Sonika.

Uczestnicy wyjazdu, który odbył się w dniach 11-15 listopada zwiedzali Brukselę i Antwerpię, odwiedzili też Stałe Przedstawicielstwo Polski przy UE oraz Parlament Euro-

pejski, gdzie spotkali się z Posłem Bogusławem Sonikiem.



Zwiedzanie Parlamentu
Pamiątkowe zdjęcie z Posłem Bogusławem Sonikiem



Wycieczka do Antwerpii. Forteca Steen.

Bruksela on-line

Sesja plenarna 17-20 listopada 2008 r. Strasburg

Dotyczyła następujących kwestii: przyszłości imigrantów w Europie, życiowych spraw Wspólnej Polityki Rolnej, problemu równouprawnienia i równej płacy dla kobiet i mężczyzn oraz kryzysu finansowego. W związku ze zbliżającym się Światowym Dniem Walki z AIDS posłowie poruszyli również temat tej choroby. Dyskutowano także nad zakazem korzystania z broni kasetowej.

Nowe możliwości dla imigrantów

W najbliższej przyszłości, najprawdopodobniej w ciągu następnych dwóch dekad, w Europie zabraknie 20 mln wykwalifikowanych pracowników. Najbardziej zagrożone dziedziny to inżynieria i technologia komputerowa. Propozycją rozwiązania tego problemu jest wprowadzenie Europejskiej Błękitnej Karty dla wykwalifikowanych emigrantów, która umożliwi pracę specjalistom z państw trzecich. Ogromnymi zwolennikami wdrożenia tego pomysłu są posłowie z parlamentarnej Komisji Wolności Obywatelskich.

Ocena funkcjonowania WPR

Parlamentarna Komisja Rolnictwa przyjęła zapisy o mniejszej redukcji wsparcia dla rolników, wzroście o 1% kwot mlecznych,

możliwości dodatkowego wsparcia producentów mleka i hodowców, utrzymaniu dopłat do produkcji oraz możliwości interwencji na rynkach w trudnej sytuacji. Sprawozdania dotyczące reformy Wspólnej Polityki Rolnej to temat obrad w Strasburgu.

Równa płaca

Zasada jednakowej płacy za taką samą pracę jest podstawą równości płci, stwierdzili posłowie w sprawozdaniu, które trafiło pod głosowanie w Strasburgu. Badania pokazują, że kobiety zarabiają średnio o 15 % mniej niż mężczyźni. W sektorze prywatnym różnica ta wynosi nawet 25%. Liczba kobiet pracujących zwiększa się, jednak proporcje w płacy utrzymują się na tym samym poziomie od 30 lat (oscylując pomiędzy 4-25% w zależności od kraju UE). Tendencji spadkowych nie zanotowano.

Kryzys finansowy

Wtorkowa debata na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego została rozszerzona o bardzo istotne zagadnienia. Oprócz dyskusji dotyczącej programu działalności legislacyjnej i planu działań Komisji Europejskiej na 2009 rok posłowie debatowali również na temat wyników nieformalnego szczytu Rady Europejskiej z 7 listopada oraz szczytu G20 w Waszyngtonie.

AIDS

1 grudnia 2008 r. mija 20 rocznica ustanowienia Światowego Dnia Walki z AIDS. Od 1988 roku podejmowane są różne działania na skalę międzynarodową, jeśli chodzi o walkę z tą chorobą. Niestety ostatni raport przedstawiony przez Program Narodów Zjednoczonych ds. AIDS pokazuje, że walka ta nie została zakończona w żadnej części świata. Na sesji plenarnej przedstawiciele Komisji oraz Rady zaprezentowali stanowiska dotyczące zwalczania choroby oraz wczes-

nego i skutecznego zapobiegania rozprzestrzenienia się epidemii.

Chrońmy pszczoły!

Brytyjski konserwatysta, przewodniczący Komisji Rolnictwa, Neil Parish, w rezolucji, którą przedstawił przywołał słowa Alberta Einsteina: „jeśli pszczoły znikną, wkrótce to samo stanie się z ludźmi”. Przygotował projekt parlamentarnej rezolucji, by podkreślić, że palącym problemem mamy do czynienia. „Dalsze zaniedbywanie problemu światowej populacji pszczół przyniesie dramatyczne skutki dla i tak już nadszarpniętych światowych zasobów żywności” – mówi poseł.

Oszacowano, że w ponad trzech czwartych produkcja światowej żywności uzależniona jest od kondycji sektora pszczelarskiego. Istnieje niebezpieczeństwo, że gdy zabraknie pszczół, nasz łańcuch pokarmowy rozpadnie się na poszczególne ogniwa. Czynniki, które wpływają na wymieranie pszczół to ich transport na duże odległości, niektóre środki ochrony roślin, zmiany klimatyczne.

W związku z tą niepokojącą sytuacją posłowie skierowali do Komisji Europejskiej pytanie wymagające ustnej odpowiedzi. Wysłano również projekt rezolucji parlamentarnej.

Europejski konkurs dla młodzieży

Parlament Europejski wraz z Fundacją Międzynarodowej Nagrody im. Karola Wielkiego w Akwizgranie zapraszają młodych Europejczyków do udziału w konkursie poświęconym kwestiom związanym z rozwojem UE.

Nagroda jest przyznawana za projekty, które: promują porozumienie na poziomie europejskim i międzynarodowym, sprzyjają rozwojowi wspólnego poczucia europejskiej tożsamości oraz integracji, pro-

ponują młodym ludziom w Europie wzorce postępowania i przedstawiają praktyczne przykłady tworzenia przez Europejczyków jednej społeczności.

Konkurs jest przeznaczony dla młodych w wieku 16-30 lat. Uczestnicy muszą być obywatelami lub mieszkańcami jednego z 27 państw członkowskich Unii Europejskiej.

Termin składania zgłoszeń upływa 16 stycznia 2009 r. Nagroda dla najlepszego projektu wynosi 5000 euro, dla kolejnych miejsc 3000 i 2000 euro.

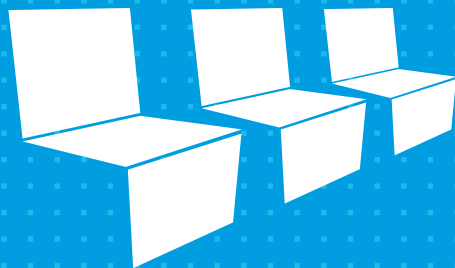
Amunicja kasetowa

Posłowie chcą aby Konwencja dotycząca amunicji kasetowej weszła w życie przed końcem 2008 r. Z tej przyczyny Parlament wysłuchał informacji na temat działań, jakie podjęła Rada, aby przekonać wszystkie państwa członkowskie UE do podpisania, ratyfikowania i niezwłocznego wdrożenia Konwencji.

48 godzin tygodniowo w pracy

Większość posłów z Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych uważa, że Europejczycy nie powinni pracować dłużej niż 48 godz. w tygodniu.

Debata w Komisji Zatrudnienia skupiała się na projekcie nowelizacji dyrektywy regulującej czas pracy w całej Unii Europejskiej. Nowe przepisy podtrzymują istniejące zasady, według których średnia długość tygodnia roboczego nie może przekraczać 48 godzin. Gdy na początku lat dziewięćdziesiątych ustalano pierwotne przepisy, które weszły w życie w 1993 roku, niektóre kraje, jak na przykład Wielka Brytania, wynegocjowały odstępstwa na mocy klauzuli „opt-out”. Teraz klauzula ma zostać zniesiona.



SPOTKANIA Europejskie

Kraków, Kielce, Nowy Sącz, Tarnów

Gośćmi SE byli m.in.:

Jacek Safuta

Dyrektor Biura Informacyjnego Parlamentu Europejskiego w Polsce

prof.dr hab. Andrzej Chwalba

z Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dominika Ćsotic

dziennikarka, korespondentka „Wprost” w Brukseli

dr Bożena Gierat-Bieroń

z Instytutu Europeistyki UJ, autorka opracowania poświęconego Europejskim Stolicom Kultury

Agnieszka Rudzińska

Dyrektor Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięi Narodowej

dr Maciej Dybowski

członek Rady Zarządzającej Agencji Praw Podstawowych

Róża Thun

Dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce

prof. Zdzisław Najder

znawca literatury, publicysta i ekspert w dziedzinie polityki zagranicznej



www.boguslawsonik.pl/kse